

GEMİ SİCİL YÖNETMELİĞİ TASLAĞI

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı, 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun öngördüğü gemi sicillerinin kuruluşu ve tutulması, müdür ve memurlarının sahip olmaları gereken nitelikleri, hukuki ilişkilerin belgelendirilmesi ve tescili, gemi sicilinde yer alan kayıtların düzeltilmesi, değiştirilmesi ve silinmesine ilişkin hususların düzenlenmesidir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, gemi sicilinin kuruluşu, tutulmasına ilişkin usul ve esasları, müdür ve memurlarının sahip olması gereken nitelikleri, mülkiyet ve mülkiyet dışındaki aynı haklar ile şahsi hakların gemi siciline tescil edilme şartlarını, kayıtlı bilgilerin değişikliği, tescil, silinme ve düzeltme işlemlerini kapsar.

(2) Türk Uluslararası Gemi Siciline ilişkin mevzuatın özel hükümleri saklı kalmak kaydıyla, bu Yönetmelik hükümleri, Türk Uluslararası Gemi Sicili hakkında da geçerlidir.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun 953 ve 994 üncü maddeleri ile 10/7/2018 tarihli ve 30474 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 478 inci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi hükmüne dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmeliğin uygulanmasında,

a) Bağlama Kütüğü: 26/9/2011 tarihli ve 655 sayılı Ulaştırma ve Altyapı Alanına İlişkin Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun Hükmünde Kararname’nin 43 üncü maddesi uyarınca tutulan, gemi, deniz ve iç su aracının kaydedildiği, ana ve yardımcı kütüklerden oluşan elektronik kayıt sistemini ve bağlama kütüğü dosyasını,

b) Bağlama limanı: Geminin seferlerinin yönetildiği limanı,

c) Bakanlık: Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığını,

ç) Denizcilik portalı: 3/9/2016 tarihli ve 29820 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan E-Devlet Hizmetlerinin Yürütülmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik uyarınca e-devlet hizmeti kapsamında gemi ve deniz araçlarının tüm işlem başvurularının online olarak gerçekleştirilebileceği ve sonuçlandırılacağı sistemi,

d) Gemi Sicili: 6102 sayılı Kanunun 956 ncı maddesine göre tescili caiz gemilerin kaydına mahsus, gemi ile ilgili maddi ve hukuki durumun bilinmesini ve aleniyetini sağlayan, devletin sorumluluğu altında tutulan resmî sicili,

e) GESBİS: Gemi siciline kayıt ve tescilin yapıldığı, sicil bilgilerinin elektronik ortamda tutulduğu Gemi Sicil Bilgi Sistemini,

f) Kanun: 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu’nu,

g) Liman başkanlığı: 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin on yedinci bölümüne ekli (I) sayılı cetvelde belirtilenler ile Bakanlıkça gerekli görülmesi halinde kurulacak liman başkanlıklarını,

ğ) Özel Sicil: Kanunun 941 inci maddesinin üçüncü fıkrasında belirtilen sicili,

h) Sicil müdürlüğü: Kanunun 954 üncü maddesinin birinci fıkrası uyarınca, Bakanlık tarafından uygun görülen Liman Başkanlıklarında kurulan ve gemi sicilini tutmakla yetkili gemi sicil müdürlüğünü,

j) Takyidat: Gemi siciline kaydedilebilen sınırlı aynı haklar ile şahsi hakları, ihtiyati haciz dahil her tür tasarruf yetkisi kısıtlamalarını,

ı) TUGS: 16/12/1999 tarihli ve 4490 sayılı Türk Uluslararası Gemi Sicili Kanunu İle 491 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun uyarınca tutulan Türk Uluslararası Gemi Sicilini,

i) Yapı sicili: Kanun'un 986 ncı maddesinde tanımlanan sicili, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Gemi Sicil Müdürlükleri ve Yetki Alanı

Gemi sicil müdürlükleri ve yetki alanları

MADDE 5 – (1) Gemi sicil müdürlükleri, gemi sicilinin tutulması ve sicille ilgili tüm işlemleri gerçekleştirmek üzere Bakanlığın uygun gördüğü liman başkanlıklarında kurulur. Bakanlık, Kanunun 954 üncü maddesinin birinci fıkrası uyarınca, ihtiyaca göre, nezdinde gemi sicili kurulacak liman başkanlıklarını belirleyebilir veya nezdinde gemi sicili kurulmuş liman başkanlığını değiştirebilir.

(2) Gemi Sicil müdürlüklerinin yetki alanı, sicil müdürlüklerine bağlı bağlama limanlarını kapsar. Sicil Müdürlüklerine bağlı bağlama limanları, Bakanlıkça belirlenir.

(3) Gemi sicilleri, liman başkanlığı nezdinde çalışan sicil müdürlükleri tarafından, o yerde deniz ticareti işlerine bakmakla görevli asliye ticaret mahkemesinin, bulunmadığı takdirde asliye ticaret mahkemesinin, o da yoksa ticaret davalarına bakmakla görevli asliye hukuk mahkemesinin gözetimi altında tutulur. Bir yerde ticaret davalarına bakan birden çok mahkeme varsa, gemi sicilinin tutulmasını gözetecek mahkemeyi Adalet Bakanlığının önerisi üzerine Hâkimler ve Savcılar Kurulu belirler.

(4) Sicil müdürlüğünce gerçekleştirilen işlemlere karşı yapılacak itirazlar Kanunun 993 üncü maddesi kapsamında yapılır.

Görev, yetki, sorumluluk ve personelin nitelikleri

MADDE 6 – (1) Gemi sicili, yapı halindeki gemilere özgü sicil ve özel sicilin Kanun ve işbu Yönetmelik hükümlerine uygun şekilde tutulması görev ve yetkisi sicil müdürüne aittir. Sicil işlerine yönelik her türlü karar, sicil müdürü tarafından verilir; sicil işlemleri sicil müdürü ve sicilin tutulmasında görevli personel tarafından yapılır.

(2) Sicil müdürü, 27/7/2017 tarihli ve 30136 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı Personeli Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Yönetmeliğine göre gemi sicil müdürü unvanını almaya hak kazananlar arasından Bakanlık tarafından atanır. Gemi sicil müdürünün bulunmadığı müdürlüklerde bakanlıkça vekil tayin edilir. Gemi Sicil Müdürünün izinli/raporlu olduğu durumlarda yerine gemi sicil müdürü tarafından belirlenen ve liman başkanı tarafından onaylanan personel vekalet eder.

(3) Sicil müdürlüklerinde, sicille ilgili işlemleri yerine getirmek üzere iş hacmine göre yeterli sayıda memur görevlendirilir. Sicil müdürlüklerinde görevlendirilecek personelin nitelikleri Bakanlık tarafından belirlenir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Gemi Sicili Bilgi Sistemi, Başvuru ve Kayıt Usulü

Gemi siciline başvuru

MADDE 7 – (1) Gemi Siciline başvuru işlemleri, E-Devlet Hizmetlerinin Yürütülmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik hükümleri kapsamında denizcilik portalı üzerinden gerçekleştirilir.

Denizcilik portalı

MADDE 8 – (1) Bakanlık, gemi sicili başvuru işlemleri için E-Devlet Hizmetlerinin Yürütülmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik uyarınca denizcilik portalında gerekli düzenlenmeleri yapar.

(2) Bakanlıkça yapılan değişiklikler ve düzenlemeler Bakanlığın web sayfasından sicil müdürlüklerine duyurulur.

(3) Gemi Siciline tescilli veya tescil edilecek gemilere ilişkin her türlü talep denizcilik portalı üzerinden yapılır. İmzalanmış Elektronik Başvuru Dökümü başvuru sahibinin istemi yerine geçer.

(4) Sicil müdürlüğü, denizcilik portalı üzerinden gelen başvuruyu değerlendirir, başvuru gerekli şartları taşıyorsa başvuruyu onaylar. Başvurusu onaylanan başvuru sahibi, denizcilik portalı üzerinden randevusunu alır. Başvurunun geçerliliği, yazılı istem ile birlikte denizcilik portalına yüklenen belgelerin asıllarının veya yetkili makamlar tarafından onaylanmış örneklerinin, randevu tarihi ve saatinde sicil müdürlüğüne ibraz edilmesine bağlıdır.

(5) Başvuru mevzuat çerçevesinde uygun görülmediği takdirde iade nedeni belirtilerek denizcilik portalı üzerinden iade edilir.

Gemi sicilinin elektronik ortamda tutulması

MADDE 9 – (1) Gemi sicili, GESBİS adı verilen elektronik bir sistemde tutulur. GESBİS; Milli Gemi Sicil kaydı, Türk Uluslararası Gemi Sicili kaydı, Yapı Halindeki Gemilere Özgü Sicil kaydı, Bağlama Kütüğü, Özel Sicil bölümünün yer aldığı ana kütük ile malikler listesi, işletenler listesi ve şerhler, takyidatlar ve diğer açıklamalar listesinin yer aldığı yardımcı kütükten oluşur. GESBİS’te tutulan kayıtlara ait belgeler ilgili sicil müdürlüğü tarafından dosyalanarak saklanır.

(2) GESBİS’te, yapılan işlem, işlemi yapan memur, işlemin tarihi ve saati gibi tüm ayrıntılar otomatik olarak kaydedilir.

(3) Elektronik ortamda yapılan kayıtlar, kayıt tarihlerine göre ve güncel kayıtlar aktif olarak gözükecek şekilde, değişen veya silinen kayıtlar ise pasif olarak üzerinde herhangi bir değişiklik yapılamayacak şekilde tutulur.

(4) Sicil müdürlüğüne kayıt sırasında yapılan maddi hatalar, gemi sicil müdürünün onayı ile düzeltilir ve düzeltmenin maddi hata nedeniyle yapıldığı belirtilir. Maddi hata sonucu yapılan düzeltme kaydı önceki kaydın tescil tarihini etkilemez ve önceki kayıtla birlikte aktif olarak görüntülenir.

(5) GESBİS’te meydana gelebilecek teknik bir aksaklık durumunda elektronik ortamda işlem yapılamaması halinde gemi sicil işlemleri yazılı şekilde yürütülebilir. Hangi işlemlerin yazılı şekilde yürütüleceğine gemi sicil müdürü karar verir. Bu işlemlere ilişkin kayıtlar daha sonra sicil müdürlüğü tarafından geciktirilmeksizin elektronik ortama aktarılır.

Belgelerin düzenlenmesi

MADDE 10- (1) Türk Gemi siciline kayıtlı gemilere ilişkin her türlü belge GESBİS’te düzenlenerek, hazırlayan memur tarafından paraf edilip, gemi sicil müdürünce imzalandıktan sonra mühürlenir. Bu belgelerin bir sureti ilgili kişiye imza karşılığı elden verilir, diğer sureti ise muhafaza edilmek üzere geminin dosyasına konulur.

(2) Düzenlenecek belgelerde yer alacak bilgilerin içeriği ve belgelerin şekli Bakanlıkça belirlenir. Bakanlık gerekli görürse, bu bilgi ve belgelerde değişiklik yapabilir.

Bilgi paylaşımı

MADDE 11 – (1) Bakanlıkça uygun görülmesi halinde, kamu kurum veya kuruluşlarına, Cumhuriyet başsavcılıkları ve icra ve iflas müdürlüklerine GESBİS’te tutulan kayıtlara erişim izni verilebilir. Bakanlıkça verilen izinlerde erişimin türü ve şekli, erişim kontrolü, verilerin kullanım amacı, üçüncü kişilere kullandırılmasına ilişkin sınırlamalar ve iznin amacı dışında kullanımın sonuçları yer alır.

(2) Kurum ve kuruluşlara verilecek GESBİS erişim izinleri ile bu izinlerin seviyesi her kurum için farklı olabileceği gibi, bu izinlerin değiştirilmesi ve iptali yetkisi her zaman Bakanlıkça aittir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Gemilerin Tescili

Gemi siciline tescil edilebilecek gemiler

MADDE 12 – (1) Gemi siciline Kanununun 940 ıncı maddesine göre Türk bayrağı çekme hakkına sahip gemiler tescil edilebilir. Başka bir devletin gemi siciline kayıtlı bulunan gemiler, donanmaya bağlı harp gemileri ve yardımcı gemiler, devlet, il özel idaresi, belediye ve köy ile diğer kamu tüzel kişilerine ait olup da münhasıran bir kamu hizmetinin görülmesine özgülenmiş gemiler gemi siciline tescil olunmazlar.

(2) Türk bayrağı çekme hakkına sahip olup Türk Uluslararası Gemi Sicili'nde kayıtlı olmayan on sekiz grostonilatoda veya daha büyük ticaret gemilerinin sicile tescili zorunludur.

(3) Kanununun 935 inci maddesinin (a) bendinde belirtilen gemiler ile on sekiz grostonilatodan küçük ticaret gemilerinin sicile tescili isteğe bağlıdır.

Yetkili sicil müdürlüğü

MADDE 13 - (1) Gemi, bağlama limanının tabi olduğu sicil müdürlüğünce tescil olunur.

(2) Bir geminin seferleri yabancı bir limandan veya bir kara kentinden yahut bizzat gemiden yönetildiği takdirde, malik, gemisini dilediği yer siciline tescil ettirebilir. Bu durumda geminin tescil edildiği sicil müdürlüğüne bağlı limanlardan gemi malikince belirlenecek bir liman bağlama limanı olarak tescil edilir.

(3) Malikin, Türkiye'de yerleşim yeri veya ticari işletmesi yoksa, Kanunda ve Yönetmelikte yazılı haklarını kullanmak ve görevlerini yerine getirmek üzere geminin tescil edildiği sicil müdürlüğünün yetki alanında mukim bir temsilcisini sicil müdürlüğüne bildirmesi gereklidir.

Tescil esası ve başvuru şekli

MADDE 14 - (1) Gemi, ancak malikin veya maliklerinden birinin istemi üzerine gemi siciline tescil olunur.

(2) Başvuru denizcilik portalı üzerinden yapılır.

(3) Tescili zorunlu olan bir gemiye, malikinin tescil için yazılı talebi bulunmaması durumunda Kanununun 972 nci maddesi uygulanır.

Başvurunun içeriği ve başvuruya eklenecek belgeler

MADDE 15 – (1) İstemde bulunan gemi maliki, tescil istemi ile birlikte aşağıdaki hususları bildirmek ve aşağıda sayılan belgeleri ibraz etmekle yükümlüdür. Bakanlık, bu maddede belirtilenlerden başka gerekli görülen hususların bildirilmesini ve belge ibraz edilmesini öngörebilir.

a) Gerçek kişi ise, adı ve soyadı, T.C. kimlik kartı, varsa ticaret unvanı ve kayıtlı bulunduğu ticaret sicili müdürlüğü ile sicil numarası.

b) Ticaret şirketi ise, imza sirküleri veya sicil tasdiknamesi, son 3 ay içerisinde ilgili ticaret odasından alınmış faaliyet belgesi, ticaret sicil gazetesi ile varsa tadil gazeteleri, çok ortaklı ticaret şirketlerinde güncel hazirun cetveli veya pay defteri örneği,

c) Derneklerden, dernek tüzüğü örneği ve İçişleri Bakanlığı web sayfasından alınan ve son 3 ay faaliyette olduğunu gösteren dernek faaliyet belgesi.

ç) Tacir sıfatına sahip donatma iştiraki ise, ticaret unvanı ile paydaş donatanların ad ve soyadları, varsa T.C. kimlik kartı ve gemi paylarının miktarı ile gemi müdürünün T.C. kimlik kartı,

d) 13 üncü maddenin üçüncü fıkrası uyarınca bildirilecek temsilcinin TC kimlik kartı ve adresi,

e) Vakıflardan, Vakıf Senedi Örneği,

f) Diğer tüzel kişilerden ise, adı ve merkezini ihtiva eden belge örneği.

Başvurunun İncelenmesi

MADDE 16 - (1) Başvuru, sicil müdürlüğü tarafından incelenir. Başvuruda bulunanın yetkisi olup olmadığı aşağıdaki hususlar çerçevesinde belirlenir:

a) Başvuruda bulunan kişi hak sahibi olduğunu iddia eden gerçek kişi ise, Başvuruda bulunan ile hak sahibinin aynı kişi olup olmadığı tespit edilir.

b) İstem hak sahibini temsilen yapılmışsa, temsilciden istem konusu işleri yapmaya yetkili olduğunu gösteren, noterde düzenlenmiş yetki belgesi istenir. Vekaletname ile işlem yapılması durumunda, gemi sicilinde yapılacak iş ve işlemlerin vekaletnamede özel olarak belirtilmesi gerekir.

c) Hak sahibi bir tüzel kişi ise, başvuruda bulunan temsilcinin yetki belgesi ve imza sirküleri veya sicil tasdiknamesi istenir. Yetki belgesinde, temsilcinin Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası yazılı olmalıdır. Geminin mülkiyetinin devri işlemlerinde ayrıca tüzel kişinin yetkili organı tarafından bu yönde verilen karara dair belge aranır.

ç) Başvuruda bulunan kişi hak sahibinin kanunî temsilcisi ise bu durumu belgelendirmesi ve istenildiği takdirde mahkeme kararını ibraz etmesi şarttır.

d) Hak sahibi bir kamu kurum ve kuruluşu ise, istemde bulunan tarafından, bu kamu kurum veya kuruluşu tarafından düzenlenmiş olan ve başvuru konusu işlemi yapmaya yetkilendirildiğini gösteren bir yetki belgesi sunması şarttır.

d) Sicil Müdürlüğünde tüm işlemler, belgelerin asılları yahut yetkili makamlar tarafından onaylanmış örneği ile yapılır. Gemi dosyasına suretleri konulacak ise; belgeler okunaklı olmalı ve "Aslı Görülmüştür" kaşesi ile kaşelendikten sonra gemi sicil müdürü tarafından imzalanmış olmalıdır.

(2) İstemi inceleyen müdürlük tarafından, istemin gereğini yerine getirmeye engel bir halin veya eksikliğin tespit edildiği durumlarda başvuru iade edilir.

(3) Gemi sicilinde bir işlemin yapılması, bu işlem sonucunda hak kaybına uğrayacak kişi/kişilerin onayına bağlıdır.

(4) Yetkili adli ve idari mercilerin tescile, sicile şerh verilmesine ve sicil kaydının silinmesine yönelik her türlü istemleri gecikmeksizin yerine getirilir.

(5) İhtirazı kayıt ile yapılan başvurular kabul edilmez. Birden fazla tescil başvurusunda bulunan kişiler bu tescillerden birinin yapılmaması halinde diğerlerinin de yapılmamasını isteyebilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Geminin, Mülkiyet ve Diğer Hakların Tescili

Geminin ilk defa tescil edilmesi

MADDE 17 – (1) Gemilerin gemi siciline ilk kaydı, Kanunun 959 uncu maddesi kapsamında, geminin malik veya maliklerinden birinin, geminin bağlama limanının tabi olduğu sicil müdürlüğüne başvuruda bulunması üzerine gerçekleştirilir.

(2) Tescil talebinde bulunanlar, tescil istemiyle birlikte Kanunun 960 ile 962 inci maddesinde belirtilen hususlara ilişkin bilgi ve belgeleri sunar. Ayrıca Bakanlık tarafından belirlenen gemilerin teknik durumları, denetimleri ve belgelendirilmelerine ilişkin mevzuat ile vatandaşlık, dış ticaret ve gümrük ile diğer mevzuat hükümlerine göre istenilecek belgeler ve Bakanlıkça talep edilen ilave diğer belgeler de sunulur. Sunulan belgeler randevu tarihi ve saatinde sicil müdürlüğüne ibraz edilir.

(3) Daha önce yabancı bir gemi siciline kayıtlı iken Türk gemi siciline kaydedilmek istenen bir geminin yabancı gemi sicilinden silindiğini kuvvetle muhtemel gösteren belgelerin sicil müdürlüğüne sunulması gerekir. Böyle bir belgenin sunulması, geminin tescilli olduğu devletin hukuku veya devletin içinde bulunduğu durum gibi nedenlerle imkânsız ise sicil müdürlüğünce bundan vazgeçilebilir.

(4) Kısmen veya tamamen Türkiye’ de inşa edilmiş bir geminin tescili talep edildiğinde, tescil talebinin yapıldığı sicil müdürlüğünün, inşa yerinin bağlı bulunduğu sicil müdürlüğünden farklı olması durumunda, yapı halindeki gemilere özgü sicile kayıtlı olup

olmadığı kontrol edilir. Yapı halindeki gemilere özgü sicile kayıtlı olup farklı bir sicil müdürlüğüne tescil talebi yapıldığında, inşa yeri sicil müdürlüğünden gemi dosyası talep edilir.

Kayıt usulü

MADDE 18 – (1) Geminin isim onayı almasını müteakip gemi siciline kaydedilecek gemiler listesinden, kaydı yapılacak gemi seçilerek açılan gemi kaydı sayfasına Kanunun 963 üncü maddesinde belirtilen hususlar ile Bakanlıkça belirlenen diğer ilave bilgiler kaydedilerek işlem sona erdirilir. Kaydın sonunda sicil kayıt örneğinden gereken sayıda suret alınır.

(2) Sicil kayıt örneğinden alınan suretler işlemi gerçekleştiren memur tarafından paraflanıp, sicil müdürünce imzalandıktan sonra mühürlenir. Sicil kayıt örneği, kayıt için sunulan belgelerle birlikte sicil dosyasında muhafaza edilir. Gemi sicil dosyaları gemi numarasına göre arşivlenir.

Gemi tasdiknamesi

MADDE 19 – (1) Gemi siciline tescil edilen her gemiye Kanunun 968 inci maddesi kapsamında gemi tasdiknamesi düzenlenir. Gemi siciline kayıtlı olup da tescil bilgileri değişen gemilerin ise gemi tasdiknamesi yenilenir

(2) Gemi tasdiknamesi, geminin kayıtlı olduğu sicil müdürlüğü tarafından gecikmeksizin düzenlenir.

(3) Gemi tasdiknamesinde, Kanunun 968 inci maddesinde belirtilen hususlarla birlikte Bakanlık tarafından belirlenen diğer bilgiler yer alır.

(4) Gemiye ait bilgilerde değişiklik olması halinde malikin istemi ile gemiye ait eski tasdikname iptal edilerek yenisi düzenlenir. Geminin eski tasdiknamesinin üzerine “İptal Edildi” kaşesi vurularak dosyasına konulur.

(5) Gemi tasdiknamesinin herhangi bir nedenle zayi olması halinde, gemi maliki derhal sicil müdürlüğüne başvurur. Sicil müdürlüğü tasdiknameyi bu madde hükümlerine göre yeniden düzenler. Düzenlenen gemi tasdiknamesinin bir sureti gemiye ait dosyada muhafaza edilir.

Mülkiyetin anlaşma yoluyla kazanılmasında sicilin düzeltilmesi

MADDE 20 - (1) Gemi siciline kayıtlı bir geminin ya da gemi payının mülkiyetinin devrine ilişkin anlaşmaların yazılı olarak yapılması ve imzaların noterce onaylanması gerekir. Bu anlaşmalar sicil müdürlüğünde de yapılabilir. Geminin zilyetliğinin geçirilmesi şarttır.

(2) Devir anlaşmasının sicil müdürlüğünde yapılması durumunda;

a) Tarafların, geminin kayıtlı olduğu sicil müdürlüğüne, doğrudan veya yetkili vekilleri aracılığıyla başvuruda bulunmaları gerekir.

b) Başvuru ekinde sunulan diğer belgelere uygun olarak GESBİS’te mülkiyetin devrine ilişkin belge düzenlenir. Düzenlenen belgede işlem tarihi ve saati belirtilir. Belge hazırlanarak, tarafların sayısından bir fazla sayıda çıktısı alınır. Belge taraflarca imzalanıp işlemi gerçekleştiren memur tarafından paraflandıktan sonra gemi sicil müdürünce imzalanıp mühürlenerek taraflara birer sureti verilir. Bir sureti de sicil dosyasında muhafaza edilir.

(3) Devir anlaşmasının noterde tanzim veya tasdik edilerek yapılması durumunda;

a) Devir anlaşmasının tarihi ile aynı tarihli sicil kayıt örneğinin notere ibraz edilmesi gerekir.

b) Sicil müdürlüğü, noterde yapılan işleme istinaden sicilde gerekli değişiklikleri yapar.

(4) Geminin değeri takdir komisyonu tarafından belirlenir. Geminin devir tarihinden 6 ay öncesine kadar gemiye ait takdir komisyonu değeri mevcut ise ve geminin ekonomik değerini değiştirecek herhangi bir işlem yapılmamış ise bu değer esas alınır. Geminin devri, kamu hukukuna tâbi olan veya kamunun denetimi altında bulunan veyahut kamu kaynağı

kullanan kamu kurum ve kuruluşları ile genel ve katma bütçeli kurumlar tarafından ihale yolu ile gerçekleştirilmişse, geminin değerinin tespitinde ihale bedeli esas alınır.

(5) Yurt içinde, yetkili adli veya idari mercilerce yapılan işlemler uyarınca mülkiyetin kazanılması halinde, mülkiyetin geçişi hakkında düzenlenen belgelerin istemin ekinde ibraz edilmesi durumunda sicilde malik değişikliği işlemi yapılır.

(6) Mülkiyetin devrine ilişkin işlemten sonra yeni malik/malikler adına gemi tasdiknamesi düzenlenir. Düzenlenen belgelerin birer sureti gemi dosyasında muhafaza edilir.

Mülkiyetin hukuki işlem dışı yollarla kazanılmasında sicilin düzeltilmesi istemi

MADDE 21 - (1) Gemi siciline kayıtlı bir geminin mülkiyetini hukuki işlem dışı yollarla kazanan ve malik sıfatıyla adına tescilli sureti ile sicilin tashihi talebinde bulunan kimse, aşağıdaki belgeleri ibraz etmekle yükümlüdür:

a) Geminin mülkiyetinin devri için devralan adına tescil yapılmasına ilişkin yetkili adli ve idari mercilerin kararı.

b) Veraset halinde, kanuni mirasçılar ile atanmış mirasçıları gösterir veraset ilamı veya noterce düzenlenmiş mirasçılık belgesi.

c) Belirli bir mal vasiyetinin varlığı halinde, vasiyetnamenin tasdikli bir suretiyle mirasçıların tescile muvafakatlerini gösterir istem yazısı veya mirasçıların muvafakatten çekinmeleri durumunda mahkeme kararı.

ç) Taksim halinde, mahkemenin kesinleşmiş taksim kararı veya taksim rızaen yapılmışsa, imzaları gemi sicil müdürü veya noterce tasdik edilmiş taksim sözleşmesi.

d) Cebri icra yoluyla satış halinde, yetkili adli ve idari merciler tarafından düzenlenen mülkiyetin alıcıya intikal ettiğine ve alıcı adına tescil edileceğine ilişkin belge.

e) İsteğe bağlı açık ve açık olmayan artırmalarda, mal sahibi ve üzerine ihale olunan kimse ile varsa artırmayı yapan şahsın noterce tasdikli imzalarını içeren ihale belgesi veya bu hususu tespit eden mahkeme kararı.

f) Mahkeme kararına dayalı tescillerde, kesinleşmiş mahkeme kararı.

(2) Malik, birinci fıkrada sayılan ilgili belgeleri, Kanunun 940 ıncı maddesinde sayılan nitelikleri haiz olduğunu ispatlayan belgeleri ve ayrıca vergi ve harç yükümlülüklerinin yerine getirildiğine dair belgeleri gemi sicil müdürlüğüne sunar.

(3) Türk Bayraklı bir geminin yurt dışında, Kanunun 1350 nci maddesinde öngörülen şartlar yerine getirilmek kaydıyla Kanunun 940 ıncı maddesinde sayılan nitelikleri haiz olan bir kişiye cebri icra yoluyla satışı halinde, yetkili yabancı adli ve idari merciler tarafından düzenlenen ve 1961 tarihli Yabancı Resmi Belgelerin Tasdiki Mecburiyetinin Kaldırılmasına İlişkin Lahey Sözleşmesi uyarınca yetkili yabancı merci veya ilgili Türk Konsoloslugu tarafından tasdik edilen, mülkiyetin alıcıya devredildiğini gösterir belge istenir.

Gemi ipoteği ve kurulması

MADDE 22 - (1) Bir alacağı teminat altına almak için gemi üzerinde ipotek kurulabilir. Gemi ipoteği alacaklıya, alacağını, geminin bedelinden alma yetkisini verir. Sicile kayıtlı gemilerin sözleşmeye dayalı rehni sadece gemi ipoteği yolu ile sağlanır. İleride doğabilecek veya şarta ya da kıymetli evraka bağlı bir alacak için de ipotek kurulabilir.

(2) Gemi ipoteğinin kurulmasına ilişkin sözleşmenin yazılı şekilde yapılması ve imzaların noterce veya sicil müdürlüğü tarafından onaylanması gerekir.

a) Geminin kayıtlı olduğu sicil müdürlüğüne sözleşme taraflarının veya temsilcilerinin yazılı tescil isteminde bulunmaları gerekir.

b) İstem, ipotek sözleşmesi, diğer ekler ile birlikte ibraz edilir ve sicil müdürlüğünde gemi sicil müdürü huzurunda kimlik tespiti yapılarak imzalanır. Bu haliyle GESBİS'e şerh edilerek sözleşme gemi dosyasına konulur.

c) İpoteğin kurulmasına ilişkin işlemler 492 sayılı Kanunda belirlenen harçlara tabidir. İlgili harçların ödendiğine ilişkin belgeler sunulmadan işlemler yapılmaz. Ancak, 492 sayılı Harçlar Kanununun 123 üncü maddesinin üçüncü fıkra hükmü saklıdır.

(2) İpotek kurulmasına ilişkin sözleşmenin noterde tanzim veya tasdik edilerek yapılması durumunda; ipoteğin tescili için, gemi malikinin ve alacaklının sicil müdürlüğüne tescil başvurusunda bulunması ve sözleşmeyi ibraz etmesi gerekli ve yeterlidir.

(3) Gemi siciline tescil edilmesi talep edilen ipotek, sicil müdürlüğüne geminin GESBİS'teki kaydının takyidat bölümüne kaydedilir. Takyidata dayanak teşkil eden belgeler geminin dosyasında muhafaza edilir.

(4) GESBİS'teki kaydın takyidat bölümüne, Kanununun 1016 ncı maddesinde sayılan hususlarla birlikte, 9/6/1932 tarihli ve 2004 sayılı İcra ve İflâs Kanununun 148/a maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesi uyarınca yurt içinde tebligat adreslerinin ve 22/11/2001 tarihli ve 4721 sayılı Türk Medenî Kanununun 871 inci maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca ipoteğin boş dereceye ilerlemesine ilişkin sözleşmenin üçüncü kişiler bakımından hüküm doğurması için tescili gereklidir. İpoteğin boşalan dereceye geçmesi malikin talebi ile olur.

(5) İpoteğin kurulmasına ilişkin hükümler intifa hakkının kurulmasına da uygulanır.

Birden çok gemi veya gemi payı üzerinde ipotek kurulması

MADDE 23 – (1) Birden çok gemi veya gemi payı üzerinde ipotek kurulması halinde, gemilerden her birinin sicil bilgisine diğer gemilerin de takyit edildiği re'sen kaydedilir. Bir gemi veya gemi payı üzerinde mevcut bulunan böyle bir hakkın ilgili olduğu alacak için sonradan diğer bir geminin veya gemi payının takyidi halinde de hüküm böyledir. Gemilerden biri üzerindeki takyidin sona ermesi halinde keyfiyet, diğer gemilerin siciline re'sen tescil edilir.

İpoteğe ilişkin diğer hükümler

MADDE 24 – (1) Gemi ipoteği, ipotekli borç senedi veya irat senedi şeklinde kurulamaz.

(2) Gemi üzerinde paylı mülkiyette, her paydaş kendi payı üzerinde gemi ipoteği kurabilir. Pay üzerinde ipotek kurulduktan sonra paydaşlar geminin tamamını rehin edemezler. Bir geminin bütün payları bir malikin elinde bulunduğu sürece, ayrı ayrı paylar üzerinde ayrı ayrı kişiler lehine gemi ipoteği kurulamaz.

(3) Elbirliği mülkiyetine tâbi gemilerde, ipotek, ancak geminin tamamı üzerinde ve tüm ortakların onayıyla kurulabilir.

(4) Hamiline yazılı bir tahvilden veya emre ya da hamile yazılı diğer bir senetten doğan bir alacağın temini için kurulan gemi ipoteklerine ilişkin tescil işlemlerinde, tahvil ve senedin ibrazı şarttır. Tescil, senedin üzerine şerh olunur. Şu kadar ki, Kanunun 1016 ncı maddesinin yedinci fıkrası uyarınca tescil edilen temsilcinin onayıyla veya o temsilcinin aleyhine verilen bir mahkeme kararına dayanılarak yapılacak tescil işlemlerinde senedin ibrazı aranmaz.

(5) Terekeye dahil bir gemi üzerindeki ipotek ile temin edilmiş bir alacak hakkının kanuni mirasçı veya atanmış mirasçı veya özel mal vasiyet edilen sıfatıyla yeni alacaklısı olarak tescilini talep eden kimse;

a) Talebin dayanağını veraset işlemi oluşturuyorsa, kanuni mirasçıları ile atanmış mirasçıları gösterir veraset ilamını,

b) Talebin dayanağını belirli mal vasiyeti oluşturuyorsa, vasiyetnamenin tasdikli bir suretiyle mirasçıların tescile muvafakatlerini gösterir yazılı istem ve mirasçıların muvafakatten çekinmeleri durumunda mahkeme kararını ibraz etmekle yükümlüdür.

İpoteğin silinmesi

MADDE 25 – (1) Gemi üzerindeki ipoteğin kalktığına dair yetkili adli veya idari mercilerin kararının ilgili sicil müdürlüğüne ulaşmasını müteakip, kararda belirtilen kayıt GESBİS'ten silinir. Silinme işlemine esas belgeler geminin dosyasında muhafaza edilir.

(2) İpotekli alacaklı ile gemi malikinin, ipoteğin kaldırılması hususunda Kanununun 1015 inci maddesinin ikinci fıkrasında ve 22 nci maddede öngörülen şekilde anlaşmaları

üzerine, ipotek üzerinde hak sahibi olan kişilerin onayının alınması kaydıyla ipotek ve varsa rehinli tahvildeki veya senetteki şerh silinir.

(3) İpotek, alacaklının feragati nedeniyle silinecek ise, ipotek üzerinde hak sahibi olan kişilerin onayının alınması kaydıyla imzası noterce tasdikli feragat beyanı ile ipotek ve varsa rehinli tahvildeki veya senetteki şerh silinir.

(4) Üzerinde ipotek bulunan geminin mülkiyeti, alacaklıya 20 nci madde uyarınca hukuki işlem yoluyla geçerse, alacaklı malik olarak tescil edilirken, ipotek silinir. Aynı şekilde, malik, gemisi üzerinde ipotekle temin edilen alacağı devralırsa, Kanunun 1038 inci maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca tescil yapılırken ipotek silinir. Şu kadar ki, Kanunun 1045 inci maddesinin ikinci fıkrası saklıdır.

(5) Borçlu olmayan malik, gemisi üzerinde ipotekle temin edilen alacağın bir üçüncü kişi tarafından üstlenilmesine 11/1/2011 tarihli ve 6098 sayılı Türk Borçlar Kanununun 198 inci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca yazılı onay vermezse, borcun dış üstlenilmesine ilişkin sözleşmenin kurulduğu anda gemi ipoteği düşer. Borcun dış üstlenilmesine ilişkin sözleşmenin ispat edilmesi kaydıyla, malikin veya diğer bir ilgilinin istemi üzerine gemi ipoteği silinir. Sicil müdürlüğünün istemi üzerine ipotekli alacaklı, borcun dış üstlenilmesine ilişkin sözleşme hakkında bilgi vermek zorundadır.

(6) Gemi siciline kayıtlı ipotek;

a) Belirli bir süre için kurulmuş ve bu sürenin dolmasıyla Kanunun 1051 inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca düşmüşse veya

b) Bozucu koşula tabi olarak kurulmuş ve bu koşulun gerçekleşmesi üzerine Türk Borçlar Kanununun 173 üncü maddesinin ikinci fıkrası uyarınca düşmüşse, ipotekli alacaklının ve ipotek üzerinde hak sahibi olan kişilerin onayının alınması kaydıyla, malikin veya diğer bir ilgilinin istemi üzerine ipotek ve varsa rehinli senet veya tahvildeki şerh de silinir.

(7) Gemi siciline kayıtlı bir geminin silinmesi halinde, ipotek, silinme anında sona erer. Kanunun 965 inci maddesinin üçüncü fıkra hükmü saklıdır.

(8) Gemi ipoteğinin Kanunun 1345 inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca sona erdiğinin, alacağın fona girdiğine dair mahkeme kararı ile ispat edilmesi halinde ipotek silinir.

Şerhlerin ve itirazların kaydı

MADDE 26 – (1) Temlik hakkını kısıtlayan veya yasaklayan şerhler, şahsi haklar, geçici tescil şerhi ile mevzuatın öngördüğü diğer şerhler ve itirazlar GESBİS'teki takyidat bölümüne kaydedilir.

(2) Gemi kira sözleşmesinin şerh edilmesi isteminde, kira sözleşmesi veya finansal kiralama durumunda finansal kiralama sözleşmesi ibraz edilir. Yurt dışından yapılacak finansal kiralama sözleşmesinin Finansal Kurumlar Birliği tarafından tescil edilmiş olması gerekir.

(3) Temlik hakkını kısıtlayan şerhlerde;

a) Geminin üzerinde haciz, ihtiyati haciz veya ihtiyati tedbir kararı varsa, yetkili adli veya idari merciin resmi yazısı,

b) Ön mirasçı tayini halinde vasiyetname örneği ve şerhi içeren mahkeme yazısı,

c) Kanunların kısıtlayıcı şerh verilmesini öngördüğü hallerde kanunda belirtilen belgeler,

ibraz edilir.

(4) Temlik hakkını yasaklayan şerhlerde;

a) Geminin üzerinde haciz, ihtiyati haciz veya ihtiyati tedbir kararı varsa, yetkili adli veya idari merciin resmi yazısı,

b) İflasın veya konkordato ile verilen sürenin şerhi için yetkili merciin resmi yazısı,

c) Kanunların yasaklayıcı şerh verilmesini öngördüğü hallerde kanunda belirtilen belgeler, ibraz edilir.

(5) Takyidat bölümüne kaydedilen şerhlerin kalktığına dair yetkili adli veya idari merciler tarafından verilen kararların ilgili sicil müdürlüğüne ulaşmasını müteakip, kararda belirtilen şerhin kaldırıldığı kaydedilir.

(6) Geçici tescil şerhi, malik veya ilgililerin istemi ya da yetkili adli veya idari merciler tarafından verilen karar ile yapılır. Kesin tescil, silinecek şerhin tarih ve yevmiye numarası ile yapılır.

Kiracının sicile kaydı ve gemi kira sözleşmesinin sicile şerhi

MADDE 27 – (1) Geminin, Kanununun 1119 vd. hükümleri veya 21/11/2012 tarihli ve 6361 sayılı Finansal Kiralama Kanununun 19 vd. maddeleri uyarınca kiralanması durumunda, malik veya kiracıdan herhangi birinin istemde bulunması halinde kiracıya ait bilgiler, GESBİS'teki kiracı bölümüne kaydedilir. Kira sözleşmesinin bir nüshası geminin dosyasına konulur.

(2) Kira sözleşmesi gemi siciline şerh verilecek ise, taraflarca hazırlanan sözleşmenin imzalarının noter tasdikli olması veya sicil müdürü tarafından imza sirküleri/sicil tasdiknamesi ve ilgili sözleşmenin görülmesi suretiyle tasdik edilmesi gerekir. Kira sözleşmelerinin gemi siciline şerhinde sözleşmede şart koşulan kira bedeli toplamı üzerinden 492 sayılı Kanuna göre harçların ödendiğine ilişkin belge ibraz edilir.

(3) 21/11/2012 tarihli ve 6361 sayılı Finansal Kiralama Kanununun 19 vd. maddeleri uyarınca kiralama söz konusu ise Kanunun 940 ıncı maddesinde öngörülen şartlar yalnızca kiracı hakkında aranır.

Sicil kayıt örneği

MADDE 28 - (1) Gemiye ilişkin bilgiler ile gemi üzerindeki takyidat bilgileri GESBİS'te hazırlanacak Sicil Kayıt Örneği ile belgelenir.

(2) Gemi siciline kayıtlı gemilere ilişkin sicil kayıt örneği, istemde bulunulması ve haklı bir menfaatin bulunduğu inandırıcı bir şekilde ortaya konulması halinde ilgililere veya resmî kurumlara verilebilir.

Değişikliklerin bildirilmesi

MADDE 29 – (1) Gemi siciline tescil edilen hususlarda meydana gelen değişikliklerin sicile geçirilmek üzere sicil müdürlüğüne bildirilmesi gerekir.

(2) Değişikliklerin tescilinde Kanunun 964 üncü maddesinin beşinci fıkrası uygulanır.

Birden fazla tescil istemi

MADDE 30 – (1) Aynı hakka etki eden birden fazla hususa ilişkin tescil isteminde, önceki istem sonuçlanmadan sonraki istem tescil olunamaz.

(2) Bir tescilin yapılmasına herhangi bir engel bulunduğu takdirde, istemde bulunan kişiye bu engelin kaldırılması için en fazla otuz güne kadar uygun bir süre verilir veya makul sebepleri belirterek talebi reddedilir. Birinci halde, verilen süre içinde engelin kaldırıldığı belge ile ispat edilmezse süre sonunda istem reddedilir.

(3) Bir istem sonuçlandırılmadan aynı hakka etki eden diğer istem yapılacak olursa önceki istem lehine sicile re'sen bir şerh verilir. Böyle bir şerhin verilmesi, istemin sonlandırılması hükmündedir. Önceki istem geri alındığı veya ret olduğu takdirde bu şerh re'sen silinir.

ALTINCI BÖLÜM

Nakil ve Silinme

Sicil kaydının nakli

MADDE 31 – (1) Gemi maliki, geminin sicil kaydının başka bir sicil müdürlüğüne naklini isteyebilir. Ancak nakil isteminin yerine getirilebilmesi için geminin bağlama limanının, sicil kaydının nakledileceği sicil müdürlüğünün yetki alanına geçmiş olması gerekir.

(2) Sicil kaydının nakledilmesi için, kaydın geçeceği sicil müdürlüğü veya mevcut sicil müdürlüğüne gemi maliki tarafından istemde bulunulur.

(3) Nakil talebinde bulunulan sicil müdürlüğü geminin sicil kaydının bulunduğu sicil müdürlüğü ise, istem üzerine; sicil müdürlüğü personeli, geminin sicil kaydının nakli talebini GESBİS üzerinden nakil işleminin yapılacağı sicil müdürlüğüne bildirir. Bunun üzerine kendisine nakil talebi bildirilen sicil müdürlüğü, dördüncü fıkrada belirtilen işlemleri gerçekleştirir.

(4) Nakil talebinde bulunulan sicil müdürlüğü geminin sicil kaydının nakledilmek istendiği sicil müdürlüğü ise, istem üzerine; GESBİS üzerinde bulunan geminin mevcut sicil bilgileri alınır ve yeni bir kayıt sayfası açılarak kaydı gerçekleştirir. Bu kayıtta da önceki gemi numarası kullanılır, yeni gemi numarası verilmez. Kayıt tamamlanarak, önceki kaydın bulunduğu sicil müdürlüğüne keyfiyet ve mevcut kaydın nakli gereği GESBİS'ten bildirilir. Bildirimi alan sicil müdürlüğü derhal mevcut gemi kaydını silerek, üzerine "nakledilmiştir" kaydı düşer. Sicil kaydı nakledilen geminin sicil dosyası içindeki belgelerin asılları yeni kaydın yapıldığı sicil müdürlüğüne gönderilir, yeni kaydı yapan sicil müdürlüğü gemi için yeni bir sicil dosyası açarak belgeleri muhafaza eder.

Sicil kaydının silinmesi

MADDE 32 – (1) Gemi siciline kayıtlı gemilerin silinmesi, Kanununun 965 ila 967 nci madde hükümlerine göre yapılır. Sicil müdürlüğü silinme şartlarının oluşup oluşmadığını inceler.

(2) Silinme şartlarının oluştuğu tespit edildiği takdirde, geminin sicil kaydı silinerek gemi malikine "silinme belgesi" verilir. İstem uygun görülmez ise reddedilir.

(3) Gemi sicilinden silinen gemi kaydına silinme sebebi yazılarak, "silinmiştir" kaydı düşülür ve kayıt kapatılır. Silinmiş kayıtlar GESBİS'ten kaldırılmaz ve aynı gemi numarası ile silinmiş gemiler listesine eklenir.

(4) Silinme için ibraz edilmesi gereken belgeler ile silinme belgesinin içeriğini ve silinme sonucunda kayıtların GESBİS'te muhafazası usul ve esaslarını Bakanlık belirler.

Sicil kaydının talep üzerine silinmesi

MADDE 33 – (1) Gemi, kurtarılamayacak şekilde batır veya tamir kabul etmez hâle gelir yahut her ne suretle olursa olsun Kanun hükümleri uyarınca Türk Bayrağını çekme hakkını kaybederse, durum gecikmeksizin silinmeye dayanak teşkil eden belgeler ile sicil müdürlüğüne bildirilerek sicil kaydının silinmesi talep edilir.

(2) Geminin tamir kabul etmez hâle gelmesi sebebiyle kaydın ipotekli alacaklılarının onayı ile sicilden silinebilir. Kaydın silinmesi istemi ile birlikte onay belgelenmemişse, sicil müdürlüğünce tescil edilmiş ipotekli alacaklıları durumdan haberdar edilir. Gemi ipoteği alacaklılarının kimler olduğu veya yerleşim yerleri belli değilse, geminin tamir kabul etmez hâle geldiği, Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi ile uygun görülen diğer bir gazetede ve varsa şirketin internet sitesinde ilan edilir. Ayrıca geminin tamir kabul etmez hâle geldiği, Bakanlığın resmi internet sitesinde de ilan edilir ve ilan belgesi sicil müdürlüğüne ve mahkeme divanhanesine asılır. İlanda, gemi ipoteği alacaklıları belirlenen süre içinde geminin tamir kabul etmez hâle geldiği iddiasına ilişkin itirazlarını bildirmek üzere, sicil müdürlüğüne davet edilir. Süresi içinde bildirilen itirazların yerinde görülmediğine dair mahkemece verilen kararın kesinleşmesi üzerine geminin kaydı silinir.

(3) Gemi, Türk Bayrağını çekme hakkını kaybederse, ipotekli alacaklılarının ve gemi sicilindeki kayıt ve belgelere göre ipotek üzerinde hak sahibi olan üçüncü kişilerin onayı ile sicilden silinebilir. Kaydın silinmesi istemi ile birlikte onay belgelenmemişse, geminin Türk Bayrağını çekme hakkını kaybettiği gecikmeksizin gemi siciline kaydolunur. Bu kayıt, gemi üzerinde tescil edilmiş gemi ipotekleri bulunmadıkça, geminin kaydının silinmesi hükmündedir. Geminin cebri icra yoluyla Kanununun 940 ıncı maddesinde yazılı niteliklere sahip olmayan bir kişiye satılması hâlinde, satış bedelinin ödenmesiyle ipotekli alacaklısının rızasıyla alıcı tarafından yüklenenler dışında, gemi üzerindeki bütün ayni ve kişisel haklar, külfetler ve sınırlandırmalar sona erer.

(4) Bir geminin yurt dışında cebrî icra ile satılması halinde ilgili devletin artırmayı yapan kurumu veya artırmaya katılanlar ve gemi ilgilileri tarafından, bu satıştan en az otuz gün önce artırmanın; Geminin kayıtlı olduğu Türk Gemi Siciline, Geminin sicile kayıtlı malikine, Gemi siciline tescil edilmiş diğer hakların ve alacakların sahiplerine, bildirilmesi veya gideri ilgililer tarafından karşılanmak şartıyla tirajı elli bin üzerinde olan ve Türkiye düzeyinde dağıtım yapılan gazetelerden biriyle ilan edilmesi zorunludur. Bu bildirim veya ilan yapılmaksızın geminin yurt dışında cebrî icra yoluyla satışı hâlinde kaydı silinemez ve gemi üzerinde Türk Gemi Siciline kayıtlı haklar ve alacaklar saklı kalır. Bu fıkra hükümlerinin yerine getirilmesi kaydıyla, yetkili yabancı adli veya idari merciler tarafından yazılan ve 1961 tarihli Yabancı Resmî Belgelerin Tasdiki Mecburiyetinin Kaldırılmasına İlişkin Lahey Sözleşmesi uyarınca yetkili yabancı merci veya ilgili Türk Konsoloslugu tarafından tasdik edilmiş, mülkiyetin devredildiğine ve alıcı adına tescil edileceği hakkında belge sunulmasıyla geminin kaydı silinir.

(5) Tescili isteğe bağlı olan gemilerin kaydı, malik veya maliklerinin istemi üzerine ipotekli alacaklıların ve gemi sicilinin içeriğine göre ipotek üzerinde hak sahibi olan üçüncü kişilerin buna onay vermeleri kaydıyla silinir.

Sicil kaydının re'sen silinmesi

MADDE 34 – (1) Geminin kurtarılamayacak şekilde batması veya tamir kabul etmez hâle gelmesi yahut Türk bayrağını çekme hakkını kaybetmesi, hallerinden birinin meydana gelmesine rağmen bu hususlar Kanunun 964 üncü maddesinin üçüncü fıkrası hükmü uyarınca sicil müdürlüğüne gecikmeksizin bildirilmez ya da esaslı şartlarından birinin var olmaması sebebiyle veya ilgili mevzuatı uyarınca tescili caiz olmayan bir geminin tescil edilmiş olur ise, bu durumları tespit eden sicil müdürü, belirleyeceği uygun bir süre içinde silinme talebinde bulunmak veya silinmeyi gerektiren sebeplerin mevcut olmadığını ispat üzere malik ya da malikleri sicil müdürlüğüne davet eder; ayrıca sicile kayıtlı hak sahiplerine de bu sürede itirazlarını sunmak üzere bildirimde bulunur.

(2) Malik ve diğer hak sahiplerinin kimler olduğu veya yerleşim yerleri belli değilse, silinmeye talebinde bulunmaya ya da silinme talebinde bulunmaktan kaçınma yahut silinme işlemine itiraz sebeplerini bildirmeye çağrı ve belirlenen süre, Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi ile uygun görülen diğer bir gazetede ve varsa şirketin internet sitesinde ilan edilir. Ayrıca Bakanlığın resmi internet sitesinde de ilan edilir ve ilan belgesi sicil müdürlüğü ve mahkeme divan hanesine asılır.

(3) Sicil müdürünce verilen süre içerisinde silinme isteminde bulunulmaması ve kaçınma sebeplerinin bildirilmemesi halinde Kanunun 33 üncü maddesi uyarınca sicil müdürünün teklifi üzerine mahallin en büyük mülki amiri tarafından gemi malikine idari para cezası verilir.

(4) Süresi içinde itiraz ve kaçınma sebepleri bildirildiği takdirde, Kanunun 954 üncü maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen mahkeme, dosya üzerinde inceleme yapar. Mahkemenin itiraz ve kaçınma sebeplerinin yerinde olmadığına dair vermiş olduğu kararın kesinleşmesi üzerine geminin sicil kaydı silinir.

(5) Bir ipotekli alacaklı gemi ipoteğinin hala var olduğunu ileri sürerek Türk Bayrağını çekme hakkını kaybetmiş olan bir geminin sicilden silinmesine itiraz ederse kayıt silinmeyip sadece geminin Türk Bayrağını çekme hakkını kaybettiği tescil olunur.

Özel silinme halleri

MADDE 35 - (1) Tescil edilmiş bir gemi hakkında yirmi yıldan beri hiçbir kayıt işlemi yapılmamış ve Bakanlık ilgili birimlerince geminin artık var olmadığına veya denizcilikte kullanılamayacak hâle geldiğine kanaat getirilmiş olursa, gemi üzerinde ipotek veya intifa hakkı tescil edilmiş bulunmadığı takdirde, sicil müdürlüğü Kanunun 967 nci maddesi uyarınca mahkemeden geminin kaydının silinmesini talep eder.

YEDİNCİ BÖLÜM

Yapı Halindeki Gemilere Özgü Sicil ve Özel Sicil

Genel esaslar

MADDE 36 – (1) Sicil müdürlükleri, Kanunun 986 ncı ve müteakip maddeleri hükümlerine göre GESBİS'te yapı halindeki gemilere özgü sicili tutar.

(2) Yapı;

a) Malikinın veya kanuni ipotek hakkını tescil ettirmek isteyen tersane sahibinin yazılı istemi,

b) İcra müdürlüğünün yapı üzerinde ihtiyati veya icrai haciz kararı verildiğine dair yazısı,

ile yapı hâlindeki gemilere özgü sicile kaydolunur.

(3) Bakanlıkça inşa izni verilmiş olan bir yapının, yapı halindeki gemilere özgü sicile kaydı veya bu sicilden silinmesi için istem yazısı ile sicil müdürlüğüne başvurulur. Başvuruda, Kanunun 988 inci maddesinde belirtilenler ile birlikte Bakanlıkça belirlenen ve duyurulan hususlar bildirilir.

(4) Yapı halindeki gemilere özgü sicil için gerekli bilgiler, ilgili sicil müdürlüğünce yapıyı inşa eden tersane tarafından kaydedilmiş olan teknik bilgiler ve gemi inşa izin belgesi yapı halindeki gemilere özgü sicile aktarılır. Gerekli olan diğer bilgiler, ibraz edilen belgelere istinaden GESBİS'e kaydedilerek yapı kayıt belgesi düzenlenir.

(5) Yapının tescilinde, geminin tesciline ilişkin bu Yönetmelik hükümleri kıyasen uygulanır ve belgeler GESBİS'te düzenlenir. Her bir yapıya ait bir dosya tutulur ve ilgili belgeler bu dosyada muhafaza edilir.

(6) Yapı halindeki gemilere özgü sicile yapılacak tescillerde, Kanunun 940 ıncı maddesinde öngörülen şartlar aranmaz.

Yapı halindeki gemilere özgü sicilde takyidat işlemi

MADDE 37 – (1) Omurgasının konulduğu andan kızaktan indirilinceye kadar, görünebilecek bir yerine ad ve numara konulmak suretiyle yapının açık ve sürekli bir şekilde ayırt edilmesi gerçekleştirildiği andan itibaren yapı halindeki gemiler üzerinde ipotek kurulabilir. Tamamlandığında on sekiz gros tonilatodan ufak olacak yapılar üzerinde ipotek kurulamaz. Belirtilen hususlar yapı halindeki geminin yetkilendirilmiş klas kuruluşuna kayıtlı olması halinde bu kuruluş tarafından, kayıtlı olmaması halinde liman başkanlıkları tarafından belirlenir.

(2) Yapı halindeki gemilere özgü sicile kayıtlı yapılar üzerine kaydedilecek ipotek ve diğer takyidat işlemlerinde, gemi sicilinde uygulanan işlemler uygulanır.

Yapı halindeki gemilere özgü sicilden kaydın silinmesi

MADDE 38 – (1) Yapı üzerinde takyidat olmaması kaydıyla; yapının tamamlanmasını müteakip geminin maliki ile geminin yapıldığı tersane sahibinin istemi veya tersane sahibi tarafından geminin yabancı ülkeye teslim edildiğinin bildirilmesi ve bu durumun belgelendirilmesi üzerine yapı, yapı halindeki gemilere özgü sicilden silinir.

(2) Yapı üzerinde ipotek varsa ipotekli alacaklıların ve sicile kayıtlı bulunan diğer hak sahiplerinin, kaydın sicilden silinmesine muvafakatleri aranır.

(3) Yapının harap olması halinde bu durumun belgeleriyle ispat edilmesini müteakip yapı, yapı halindeki gemilere özgü sicilden silinir.

(4) Yapının harap olması veya tersane sahibi tarafından yabancı ülkeye teslim edilmesi halinde, Kanunun 972 nci maddesine göre 15 gün içinde bildirim yapılmazsa, gemi sicil müdürü, Kanun'un 966 ncı maddesindeki usul uyarınca yapının kaydını siler.

(5) Kısmen veya tamamen Türkiye'de inşa edilmiş olan bir geminin Gemi Siciline, Türk Uluslararası Gemi Siciline veya Bağlama Kütüğüne tescili isteminde bulunulması halinde, geminin yapı halindeki gemilere özgü sicile kayıtlı olup olmadığı GESBİS'ten

kontrol edilir. Gemi yapı halindeki gemilere özgü sicile kayıtlı ise, yapı tamamlandığındaki teknik bilgileri GESBİS'e aktarıldıktan ve ölçme/tonilato belgesi düzenlendikten sonra geminin gemi siciline veya bağlama kütüğüne tescil işlemi GESBİS'te tamamlanır. Gemiye tasdikname ve kütük kayıt örneği düzenlenir. Yapı halindeki gemilere özgü sicildeki kaydı ise silinme belgesi düzenlenerek GESBİS'ten silinir.

Serbest bölgelerde inşa edilen yapılar

MADDE 39 – (1) Serbest bölgelerde inşa edilen yapılarla ilgili olarak aksine bir hüküm bulunmadığı sürece Kanunun 986 ncı ve müteakip maddeleri, bu Yönetmelik ve 2015 tarihli Gemi ve Su Araçlarının İnşa, Tadilat ve Bakım-Onarım Yönetmeliği hükümleri uygulanır.

Özel sicil

MADDE 40 – (1) Kanunun 941 inci maddesinin ikinci fıkrasında yazılı hallerde istemde bulunulması halinde yabancı bayraklı gemilere Bakanlıkça bayrak çekme izni verilebilir. Bayrak çekme izni verilen gemiler geçici olarak GESBİS'te bulunan özel sicile tescil edilir. İzin alan kişi her 2 (iki) yılda bir, izin için gerekli şartların varlığını sürdürdüğünü ispatlamakla yükümlüdür. Geçici Bayrak çekmeye ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir.

(2) Bir Türk gemisinin, Kanunun 941 inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca yabancı bayrak çekmesine izin verilebilmesi için, o gemi üzerinde takyidatların silinmesi veya hak sahiplerinin tümünün geminin yabancı bayrak çekmesine yönelik yazılı onayının alınması şarttır. Geçici olarak yabancı bayrak çeken geminin siciline takyidat kaydedilmesi mümkündür. Geçici yabancı bayrak çekilmesine ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Geminin Adı

Geminin adı

MADDE 41 – (1) Kanunun 938 inci maddesi hükmüne uygun olarak geminin maliki veya yetkilisince gemiye konulması istenilen ad, geminin kayıtlı bulunduğu sicil müdürlüğü tarafından onaylandıktan sonra tescil edilir.

(2) Gemi siciline tescil edilecek gemilere ilk defa verilecek ad için, Bakanlıkça belirlenmiş olan kriterlere uygun olarak denizcilik portalı üzerinden başvuru yapılır. İlgili sicil müdürlüğü istemi değerlendirerek sonuçlandırır.

(3) Talep edilen ad daha önceden verilmemiş ve halen sicile kayıtlı olmamalıdır. Terkin edilen ad 1 (bir) yıl süre ile bloke tutulur. Bu süre içerisinde önceki malik tarafından talep edilmesi durumunda kullanılmasına izin verilir.

(4) Geminin adı ahlaka, adaba, kamu düzenine ve ulusal çıkarlara aykırı olamaz, kültürel ve tarihi değerleri zedeleyecek şekilde belirlenemez. Kamu kurum ve kuruluşlarının adı bu kurumların gemileri haricinde kullanılamaz. Cumhurbaşkanlığı kararı olmadan gemi adı içinde Türk, Türkiye, Cumhuriyet, TC, Milli kelimeleri kullanılamaz.

(5) Mülkiyetin devri veya haklı bir gerekçe olması ve bu gerekçenin belgelendirilmesi halleri dışında ad değişikliği yapılamaz. Geminin mülkiyetinin devri halinde, yeni malik devir tarihinden itibaren üç ay içinde bir defa olmak üzere ad değiştirme hakkını kullanabilir. Geminin adının değiştirilmesi için Kanunun 938 inci maddesinin ikinci fıkrası gereğince Bakanlığın izni aranır.

(5) Gemi adı değişikliği isteminde; geminin herhangi bir kaçakçılık veya diğer bir suçun işlenmesinde kullanılıp kullanılmadığı Sabıka Bilgi Sisteminden kontrol edilir. Geminin böyle bir suçun işlenmesinde kullanıldığı tespit edildiği takdirde geminin maliki değişmeden adı değiştirilmez.

(6) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin istisna ve muafiyetler ile diğer hususlar Bakanlık tarafından belirlenir.

Gemi adının yazılması

MADDE 42 – (1) Kanunun 939 uncu maddesi gereği gemi adı geminin sancak ve iskele baş omuzluklarına, birbirlerine paralel olacak şekilde, gemi adı ve bağlama limanı geminin kıç tarafına silinmez, bozulmaz ve çok okunaklı olacak şekilde Türk Alfabesinde yer alan büyük harfler ve/veya rakamlar kullanılarak yazılır. Bu kapsamda:

a) Gemi adını oluşturan harflerin ve rakamların boyunun, gemi büyüklüğü ile orantılı ölçüde olması ve hiçbir durumda on santimetreden az olmaması gerekir.

b) Harfleri ve rakamları teşkil eden esas çizgilerin genişliğinin, harf ve rakamların boyu ile orantılı olması; ancak her halükârda harf ve rakam boylarının beşte birinden küçük ve dörtte birinden büyük olmaması gerekir.

c) Gemi adı ve bağlama limanının adı, yazıldığı zeminin renginden ayırt edici karşıt bir renk kullanılarak yazılır.

ç) Geminin kıç yapısı gemi adı ve bağlama limanı adının yazılmasına uygun değilse bu durumda gemi adı ve bağlama limanı adı sancak ve iskele gemi bordalarının kıç tarafa mümkün olan en yakın kısımlarına paralel olacak şekilde ve bu fıkra da belirtildiği biçimde yazılır.

DOKUZUNCU BÖLÜM

Çeşitli Hükümler

Gemi sicil müdürlüğü kararlarına itiraz

MADDE 43 – (1) İlgililer, tescil, değişiklik veya silinme istemleri ile ilgili olarak, sicil müdürlüğünce verilecek kararlara karşı, tebliğlerinden itibaren sekiz gün içinde, sicilin bulunduğu yerde Kanunun 954 üncü maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen mahkemeye dilekçe ile itiraz edebilirler.

Maddi Hataların Düzeltilmesi

MADDE 44 – (1) Tescil sırasında meydana gelen yazım hataları, kaydın dayandığı belgeye uygun olarak, talep üzerine veya re'sen düzeltilir.

Bayrak çekme

MADDE 45 – (1) Gemi siciline kayıtlı bir gemi Türk Bayrağı çekmek zorundadır.

(2) Geminin Türk Bayrağı çekme hakkı, gemi tasdiknamesi veya Kanunun 944 üncü maddesinin birinci fıkrasında belirlenen bayrak şahadetnamesi ile ispat olunur.

(3) 4490 sayılı Kanun hükümleri saklıdır.

Noterlerin bildirim yükümlülüğü

MADDE 46 - (1) Noterler, tanzim veya tasdik ettikleri hukuki işlemleri, geminin kayıtlı olduğu sicil müdürlüğüne derhal bildirmekle yükümlüdür.

Yabancı ülkede tasdik edilen işlemler

MADDE 47 - (1) Yabancı ülkede düzenlenen işlemlerin, Türk konsoloslüğundan veya Yabancı Resmi Belgelerin Tasdiki Mecburiyetinin Kaldırılması Sözleşmesi hükümlerine göre onaylatılması ve noter onaylı Türkçe çevirisi ile birlikte sicil müdürlüğüne verilmesi zorunludur.

(2) Belgenin düzenlendiği ülkenin Yabancı Resmî Belgelerin Tasdiki Mecburiyetinin Kaldırılması Sözleşmesine taraf olmaması ve ülkede Türk konsoloslüğünün da bulunmaması halinde bu ülkede düzenlenen işlemlerin, valiliklere kayıtlı yabancı devlet temsilcilikleri tarafından tasdik edilmesi gerekir.

Cezai hükümler

MADDE 48 – (1) Kanunun 940 ıncı maddesi kapsamında olup, gemi siciline kayıtlı veya kaydedilmesi gereken bir gemiye yabancı bayrak çekilmesi halinde Kanunun 947 nci maddesi kapsamındaki cezai hükümler uygulanır.

(2) İlk defa kaydedilecek veya kayıt değişikliği yapılacak gemiler için, Kanununun 30 uncu maddesi çerçevesinde iktisap veya kayıt değişikliğini gerektiren işlem tarihinden itibaren on beş gün, yerleşim yeri sicil müdürlüğünün yetki çevresi dışında olanlar için otuz gün içerisinde yazılı olarak ilgili sicil müdürlüğüne başvurulması zorunludur. Süresinde başvuru yapmayanlar hakkında Kanununun 972 nci maddesi hükmü uygulanır.

Kayıt giderleri

MADDE 49 – (1) Kayıt giderleri hususunda Kanununun 985 inci maddesi uygulanır.

Belgelerin elektronik ortamda imzalanması, mühürlenmesi ve saklanması

MADDE 50 - (1) Bakanlıkça gemi sicil başvuruları ve gemi sicil müdürlüğü işlemlerine ilişkin elektronik sistem düzenlemeleri yapılabilir. Böyle bir düzenleme yapılarak duyurulması halinde;

a) Bu Yönetmelikte öngörülen paraf; güvenli elektronik onayı, imza; güvenli elektronik imzayı, mühür, güvenli elektronik mühürü ifade eder.

b) Bu Yönetmelik uyarınca yazılı talep veya istem yapılması gerektiği ifade edilen durumlarda elektronik başvuru, yazılı talep veya istem yerine geçer.

(2) Bu Yönetmelikte gemi sicil müdürlüğünde dosyalanarak saklanacağı öngörülen belgeler için elektronik arşiv uygulamasına geçilebilir. Elektronik arşiv tutulmasına ilişkin usul ve esaslar Bakanlık onayı ile düzenlenecek Genelge ile belirlenerek ilgililere duyurulur. Bu durumda, gemi sicil müdürlüğü tarafından üretilen belgeler, güvenli elektronik imza ile imzalanan belgeler, ilgili Kurumların ya da noterliklerin veri tabanında tutulan belgeler ile benzeri belgeler elektronik olarak arşivlenir ayrıca fiziksel ortamda arşiv tutulmaz.

Atıflar

MADDE 51 – (1) Mevzuatta Gemi Sicil Nizamnamesine yapılan atıflar Gemi Sicil Yönetmeliğine; Denizcilik Müsteşarlığına ve Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığına yapılan atıflar Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığına yapılmış sayılır.

Gemi sicil defteri kayıtlarının GESBİS'e aktarılması

GEÇİCİ MADDE 1 - (1) Gemi siciline her türlü kayıt ve tescil işlemi GESBİS'te yapılır. Ancak gemi sicillerine hâlihazırda kayıtlı olup da henüz silinmemiş gemilerin sicil defterlerindeki tüm bilgiler bu Yönetmeliğin yayımlandığı tarihten itibaren bir yıl içinde GESBİS'e aktarılır. Sicil ve kütük defterleri bu Yönetmeliğin yayımlandığı tarihten itibaren 15 yıl boyunca ilgili sicil müdürlüğünde muhafaza edilir, bu süre sonunda arşivlenmek üzere Devlet Arşivler Genel Müdürlüğüne gönderilir.

Yürürlük

MADDE 52 – (1) Bu Yönetmelik, Resmî Gazetede yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 53 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.